

CRNA GORA

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

TEL: +382 (0)20 406-700

FAX: +382 (0)20 406-702

E-MAIL: ekip@ekip.me

www.ekip.me

Broj: 0102-8299/3

Podgorica, 22.12.2017.god.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, na osnovu člana 11 stav 1 tačka 18, člana 14 stav 5, člana 32, čl. 63–79, Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl.list Crne Gore" br. 40/13, 56/13 i 2/17), Odluke o relevantnim tržištima usluga, br. 0303–7119/4 od 28.12.2016. godine, člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. list RCG“, broj 60/03, 32/11) i člana 161 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, broj 056/14, 020/15 i 037/17), uz pribavljeno mišljenje Agencije za zaštitu konkurencije 01–334/2–16 od 31.12.2016 godine o osnovanosti pokretanja analize ovog tržišta i mišljenje Agencije za zaštitu konkurencije broj 02–254/2 od 15.09.2017. godine na nacrtu analiza tržišta i Odluke o usvajanju analiza relevantnih tržišta broj 0902-7938/2 od 26.10.2017- godine (Službeni list CG 73/17 od 03.11.2017. godine) nakon sprovedenog postupka analize tržišta „Veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji“ na sjednici Savjeta održanoj dana 22.12.2017.godine, donijela je

RJEŠENJE

1. **Crnogorski Telekom A.D Podgorica**, određuje se za operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom tržištu „Veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji“
2. Operatoru iz stava 1 dispozitiva ovog rješenja određuju se sljedeće regulatorne obaveze:
  - 2.1. Obaveza objavljivanja podataka
  - 2.2. Obaveza obezbjeđivanja nediskriminatornosti
  - 2.3. Obaveza odvojenog vođenja računovodstvenih evidencija
  - 2.4. Obaveza pristupa elementima mreže i njihovog korišćenja
  - 2.5. Obaveza kontrole cijena i vođenja troškovnog računovodstva
3. Način, uslovi i rokovi sprovođenja regulatornih obaveza iz stav 2 dispozitiva ovog Rješenja propisani su dokumentom Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost "Analiza tržišta veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji " koji je u cjelosti sastavni dio ovog rješenja, a operator iz stava 1 ovog rješenja dužan je u potpunosti izvršavati sve određene regulatorne obaveze shodno ovom dokumentu.
4. Danom ispunjenja obaveza iz stava 2 i 3 dispozitiva ovog rješenja prestaje da važi rješenje Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost broj 0102-5722/1 od 19.11.2013. godine.
5. Ovo rješenje stupa na snagu danom uručenja operatorima iz stava 1 dispozitiva ovog rješenja.

6. Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku.

O B R A Z L O Ž E N J E

Zakonom o elektronskim komunikacijama (u daljem tekstu Zakon), članom 11 stav 1 tačka 18, propisana je, između ostalih, i nadležnost Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencija) da sprovodi analizu relevantnih tržišta, utvrđuje operatore sa značajnom tržišnom snagom i preuzima regulatorne mjere za sprječavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora. Članom 14 Zakona utvrđena je u konkretnom slučaju nadležnost Savjeta Agencije za donošenje ovakvih odluka.

U cilju obezbjeđenja konkurencije na tržištu elektronskih komunikacija u Poglavlju VI - Zaštita konkurencije u oblasti elektronskih komunikacija (članovi 63 – 80) Zakona definisan je postupak analize tržišta usluga elektronskih komunikacija, određivanja i analize relevantnih tržišta, određivanja operatora sa značajnom snagom i određivanja regulatornih obaveza, kao i skup regulatornih obaveza koje se mogu naložiti operatoru sa značajnom tržišnom snagom. Osnovni cilj postupka analize relevantnog tržišta je utvrđivanje efikasnosti tržišne konkurencije na tom tržištu, tj. postojanje jednog ili više operatora koji imaju značajnu ili zajedničku značajnu tržišnu snagu na relevantnom tržištu. Na osnovu rezultata sprovedene analize određuju se, zadržavaju, mijenjaju ili ukidaju mjere iz članova 71 do 78 Zakona, pri čemu Agencija uzima u obzir načelo racionalnosti i proporcionalnosti, uz obrazloženje naređenih mjera.

Agencija, shodno članu 64 stav 3 Zakona, vrši analizu relevantnih tržišta i utvrđivanje značajne tržišne snage, u skladu sa Zakonom, uzimajući u obzir preporuke, mišljenja i smjernice odgovarajućih organa i organizacija Evropske Unije, odnosno drugih relevantnih međunarodnih organa ili organizacija. Na osnovu prvog stava člana 15. Okvirne direktive (Direktiva 2002/21/EC), Evropska komisija je usvojila Preporuku (2014/10/EU) od 9. decembra 2014. godine o relevantnim tržištima u sektoru elektronskih komunikacija koja su podložna prethodnoj regulaciji, kojom je zamijenjena Preporuka o relevantnim tržištima (2007/879/EC) iz 2007 godine. Na osnovu važeće Preporuke, postoje četiri relevantna tržišta koja su podložna prethodnoj regulaciji, kako je to utvrđeno i Odlukom Agencije broj 0303-7119/4 od 28.12.2016. godine. Ovom Odlukom se određuju relevantna tržišta usluga podložna prethodnoj regulaciji, među kojima je i tržište veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji. Na osnovu ove odluke Agencija je sprovela postupak analize relevantnog tržišta što je detaljno opisano u regulatornom dokumentu "Analiza tržišta veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji " (U daljem tekstu: Dokument) koji je u cjelosti sastavni dio ovog rješenja.

Predmetno tržište je dio važeće Preporuke Evropske komisije, što znači da je Evropska komisija zaključila da su na relevantnom tržištu istovremeno zadovoljena potrebna tri kriterijuma, i na taj način utvrdila da je relevantno tržište podložno prethodnoj regulaciji u većini zemalja Evropske unije.

Shodno članu 65 Zakona Agencija je dužna da u postupku utvrđivanja relevantnih tržišta, saraduje sa organom nadležnim za zaštitu konkurencije. Agencija je pribavila pozitivno mišljenje Agencije za zaštitu konkurencije broj 01-334/2-16 od 31.12.2016. godine o osnovanosti pokretanja ovog kruga analize tržišta.

Na osnovu sprovedene analize Agencija je zaključila da relevantno veleprodajno tržište lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji obuhvata:

- uslugu pristupa razvezanoj lokalnoj petlji i potpetlji na osnovu bakarne parice
- uslugu pristupa lokalnoj petlji na osnovu optičkog vlakna
- uslugu lokalnog pristupa koju Crnogorski Telekom pruža za sopstvene potrebe.

Takođe, Agencija je odredila da je relevantno veleprodajno tržište lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji, u geografskoj dimenziji, nacionalna teritorija Crne Gore.

Agencija je poslije definisanja relevantnog tržišta, na osnovu kriterijuma potrebnih za procjenu operatora sa značajnom tržišnom snagom shodno članu 64 ZEK-a, odredila Crnogorski Telekom za operatora sa značajnom tržišnom snagom na veleprodajnom tržištu lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji.

Nakon određivanja operatora sa značajnom tržišnom snagom, na osnovu prepreka koje se mogu pojaviti na veleprodajnom tržištu lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji i na pripadajućem maloprodajnom tržištu na koje operator sa značajnom tržišnom snagom može prenijeti svoju značajnu tržišnu snagu, Agencija je u skladu sa čl. 71-78 ZEK-a, Crnogorskom Telekomu kao operatoru sa značajnom tržišnom snagom odredila sledeće regulatorne obaveze:

1. Obaveza objavljivanja podataka,
2. Obaveza obezbeđivanja nediskriminatornosti;
3. Obaveza odvajanja računovodstvenih evidencija;
4. Obaveza omogućivanja pristupa elementima mreže i njihovog korišćenja;
5. Obaveza kontrole cijena i vođenja troškovnog računovodstva;

Navedene mjere naložene su uz primjenu načela proporcionalnosti i racionalnosti shodno članu 69 stav 3 Zakona.

Agencija je nakon okončanja postupka analize, nacrt Analize stavila u postupak javnih konsultacija od 11.07.2017. do 01.09.2017. godine, tokom kojih je komentare dostavio Crnogorski Telekom. Odgovori Agencije koji sadrže detaljnu stručnu obradu navedenih komentara te razloge i pojašnjenja prihvatanja odnosno ne prihvatanja istih sadržani su kroz Listu komentara operatora kao prilog Dokumentu iz tačke 3 dispozitiva ovog rješenja.

Agencija za zaštitu konkurencije Crne Gore je 15.09.2017. godine, dostavila Agenciji izjašnjenje i mišljenje u odnosu na dokumente koji su bili predmet postupka javnih konsultacija do 01.09.2017. godine kojim ističe da je u potpunosti saglasna, u okviru svojih nadležnosti, sa predloženim tekstom nacrta dostavljenih akata.

Agencija je donijela Odluku broj 0902-7938/2 od 26.10.2017. godine (Službeni list CG 73/17 od 03.11.2017. godine), kojom je usvojila konačan tekst Dokumenta "Analiza tržišta veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji " sa komentarima o razlozima zbog kojih su pojedine perimjedbe operatora odbijene i utvrdila obavezu donošenja rješenja kojim će biti naložene mjere predložene u tom Dokumentu. Dokument je objavljen na internet stranici Agencije.

Operator iz stava 1 dispozitiva ovog rješenja je obavezan izvršavati sve regulatorne obaveze na način, pod uslovima i u rokovima kako je propisano u Dokumentu iz tačke 3 dispozitiva ovog rješenja.

Rješenje Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost broj 0102-5722/1 od 19.11.2013. godine, koje je Agencija donijela u postupku analize predmetnog relevantnog tržišta sprovedenog 2012. i 2013, godine, prestaje da važi danom ispunjenja obaveza iz stava 2 i 3 dispozitiva ovog rješenja, jer su u sprovedenom postupku analize predmetnog tržišta, shodno Preporuci o relevantnim tržištima u sektoru elektronskih komunikacija (2014/10/EU), određene regulatorne mjere, kako to stoji u tački 2 izreke ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom uručenja operatorima iz stava 1 dispozitiva ovog rješenja.

Članom 161 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, broj 56/14, 20/15 i 37/17) propisano je da postupci koji do dana primjene ovog zakona nijesu pravosnažno okončani, okončaće se po odredbama Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. list RCG“, broj 60/03, 32/11), sa kojih razloga je valjalo primijeniti taj zakon, jer je Zakon o upravnom postupku počeo da se primjenjuje od 1 jula 2017. godine."

Shodno gore navedenom, odlučeno je kao u izreci rješenja.

PRAVNA POUKA

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog se u roku od 20 (dvadeset) dana od dana njegovog prijema može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore.

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dr Šaleta Đurović

